

ד.א.ל.דזר

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (ס)

ז' אדר א תשפ"ד 1513 (שנה כט')

ההפטרה: "וה' נתן" (מלכים א, ה)

פרשת תרומה

"בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו" (כד, טו)

פסוק זה נדרש על תומכי התורה, אשר הקשר שלהם אל הארון - המסמל את לומדי התורה הוא קשר בל ינתק, ולעולם אין הם סרים ממנו.

"הבדים" - אלו המוטות המסמלים את תומכי התורה אשר כלפי חוץ נראים כאילו הם נושאים את ארון ברית ה', קרי לומדי התורה. וכביכול מכוחם הם מצליחים להחזיק מעמד, אך לאמיתו של דבר "הארון" הוא זה הנושא את נושאי וזהו המאפשר את חיותם של המחזיקים אותו.

ואין מדובר רק בעשירים המחזיקים מהונם לומדי תורה אלא כל אישה שמתאמצת לשלוח את בעלה לשיעור תורה היא בגדר של תומך תורה וחולקת עימו את השכר שבלימוד תורתו. לפיכך כאשר איש ואישה מתחתנים הוא הופך "לנשוי", והיא "לנשואה", היא נושאת אותו ולכן הוא נשוי, אך מאחר והארון נושא את נושאי אף היא נהיית נשואה, כשהקשר ביניהם נוצר באמצעות הקידושין שנעשו בעזרת הטבעת וזהו שנאמר: "בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו".

"והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אוזניו..." (כד, כ)

הגמרא (בבא בתרא צט.) שואלת על פסוק זה, נאמר כאן: "ופניהם איש אל אחיו", ואילו בדברי הימים ב' (ג, יג) נאמר על הכרובים: "ופניהם לבית". אם כן לאן היו מופנים פניהם, איש אל אחיו או אל הבית? ומשיבה הגמרא: "ופניהם איש אל אחיו" - כשעושים ישראל רצונו של מקום, "ופניהם לבית" - כאשר אינם עושים רצונו של מקום.

למדנו כאשר אדם רוצה לדעת האם הוא עושה רצונו של מקום, עליו לבדוק האם הוא רואה את פני האחר קרי מושיט יד לעזור לחברו, וקל וחומר בתוך ביתו כשרואה את בני ביתו. ילדיו ואשתו הזקוקים לעזרה הוא מושיט עזרה ולא מתעלם מהם - סימן שהוא עושה רצונו של מקום, אך כאשר אדם רואה רק את עצמו ואת טובתו האישית בלבד ומצוקת האחר אינה נוגעת אליו סימן שאינו עושה רצונו של מקום. (ומתוק האור)

הכלה היא לא מ"מ של החמות

מעשה בזוג צעיר ששניהם היו צדקנים ויראי שמים בבחינת "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל". ימי שבע הברכות עברו בנעימים, תוך שהם מתארחים אצל ההורים של שני הצדדים שקיבלו אותם בשמחה ובכבוד.

ערב שבת אחד הגיע הזוג להתארח בבית הורי החתן, לאחר חילופי חיוכים ומילים חמות הסתכלה החמות על בנה ואמרה: "מאיר, למה אתה לובש חולצה מקומטת? מאז שהתחתנת אתה הולך עם חולצות מקומטות". הבן נאלם דום והכלה הסמיקה כולה, כי הבינה שההערה מכוונת אליה שהיא לא מקפידה לגהץ את חולצות בעלה הטרי. ואז פרצה מריבה גדולה מלווה בצעקות בין הכלה לחמות ... הבן לא ידע את נפשו ונמלט לבית הכנסת הקרוב... הזוג היה בנתק עם הוריו מס' חודשים עד

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 5:28-5:33 * סוף זמן ק"ש 8:34-8:30

ציאת שבת: 6:00

ציאת שבת: 6:00

ציאת שבת: 6:00

ציאת שבת: 6:00

שההדורים יושרו...

חמות יקרה! את צריכה לדעת כי לאחר שבנך התחתן הוא כבר לא "תחת הסינר" שלך, וגם אשתו – כלתך איננה ממלאת מקום שלך לטיפול בבנך, אלא היא מציאות חדשה של "עזר כנגדו". בנך הוא למעשה בחור גדול ולאחר החתונה הוא צריך לדאוג לעצמו כשאשתו עוזרתו אך בפירוש היא איננה הכתובת להתלוננות על המראה שלו, לבושו והתנהגותו.

עליך לזכור כי כלתך היא אישיות בפני עצמה עם הרגלים ודפוסי התנהגות שונים ממך ובהתאם לכך אל תצפי ממנה לנהוג כמותך!! החשיבה שלה שונה משלך וכך גם התנהלותה ואין היא כפופה אליך וגם לא אמורה להמשיך את הקו הביתי שלך בבחינת "העתק הדבק".

אם תשכילי להפנים את התובנה הזו, תבחיני איך בפשטות יורדת ממך הביקורתיות שלך כלפיה. חובה עליך להשלים כי מציאות החיים השתנתה מנישואי בנך ואיתה ירד גם המינון בתפקידך האימהי. אם תשכילי לקבל ברגיעות ובאהבה את המציאות החדשה ודיה המחשבה בכך שבנך ב"ה זכה להתחתן ולהקים בית נאמן בישראל ורק על זה את צריכה להיות שמחה ומאושרת. אז אפשרי להם לחיות ולבנות את ביתם בצורה נעימה ורגועה ובמקום לחפש על מה לבקר ולהעיר התפללי עליהם שיצליחו ויהא ביתם בבחינת בית מקדש מעט לשכינה.

מעשה שהיה

התערבות ההורים (הרב מרדכי רוט)

פגשתי לפני כחצי שנה יהודי יקר שסיפר לי: "אני נשוי ברוך השם כעשר שנים באושר ועושר, אבל אני חייב לספר לך את הסיפור שלי.

נולדתי לבית חם ואוהב, הייתי בחור טוב ולמדתי בישיבות טובות. כבר מגיל שמונה עשרה היו לי הצעות טובות, אבל הוריי רצו בשבילי גם 'תורה' וגם 'גדולה', שזה אומר שהם רצו שהיה גם בחורה איכותית וגם שהצד שלהם יתנו סכום נכבד לקניית דירה. כשהגעתי לגיל תשע עשרה וחצי אמי אמרה לי שיש עכשיו הצעה מאוד מאוד מיוחדת, הם גם מאוד רוצים אותי כחתן, ובעיקר היא בחורה טובה ואיכותית. ולקינוח, גם המשפחה אמידה במיוחד והם מבטיחים לתת סכום נכבד לקניית דירה.

נפגשתי עם הבחורה, דיברנו והיא באמת הייתה בחורה טובה ואיכותית.

אמי הייתה מאוד לחוצה, בכל אופן אני בן בכור. אחרי הפגישה הוריי ממש התנפלו עליי: 'נו, איך היה?' 'היה מדהים', אמרתי, 'בחורה באמת מיוחדת אבל יש משהו שמפריע לי, לא נעים לי להגיד את זה'.

'מה מפריע?' הם שאלו. 'היא מאוד נמוכה יחסית אליי, עניתי ישירות, 'וזה קצת מפריע לי'.

אמי אמרה: 'זה שטויות, שמים עקבים והכול מסתדר! חוץ מזה הכול בסדר?' היא שאלה, עניתי: 'כן, הכול בסדר גמור'. 'יופי', אמי אמרה בהתרגשות, 'אז אפשר לקבוע עוד פגישה, כן, ספק אמרה ספק שאלה. 'בעיקרון כן, עניתי, אבל אמרתי שוב להוריי: 'הגובה שלה מפריע לי, אני מרגיש כמו להיפגש עם ילדה קטנה'.

'אנחנו מבינים אותך', אמרו הוריי, 'גובה זה חיצוניות, ואפשר לתקן את הנראות על ידי עקבים, אבל יש פה פנימיות גדולה ומשפחה טובה, וחוץ מזה הם גם יתנו סכום מכובד מאוד לדירה'.

הדחקתי את רגשותיי פנימה ונפגשתי איתה שוב, ולאחר שלוש פגישות סגרנו שידוך. הוריי היו מרוגשים מאוד, התחתנו והכול היה נראה מושלם. כשאני חושב לעצמי היום על אז, אני חושב שהייתי עדיין ילד. היה זה ב'שבע ברכות' יצאנו יחד ל'פארק הלאומי' ברמת גן. הלכנו יחדיו בניחותא, אבל משום מה ממש הפריע לי שוב הגובה. הרגשתי לא נעים עם זה, לא התאפקתי ותוך כדי שיחה שאלתי אותה: 'אשתי היקרה, יש לך גם נעליים עם עקבים?', 'לי אף פעם לא היה, ולא יהיה!' ענתה, 'אני פשוט לא יכולה לסבול נעליים עם עקבים, אני מרגישה חוסר שיווי משקל. אפילו לחתונות אני הולכת עם נעלי פיתה. אני לא אסבול ערב שלם כדי לשים עקבים ולא אכפת לי מהגובה שלי, אני אוהבת את עצמי איך שאני...'.

דווקא אהבתי את הביטחון העצמי של אשתי, אבל משום מה אני הרגשתי איום ונורא. הרי אמי אמרה שזה שטויות, שאפשר ללבוש עקבים וזה משהו קטן שעובר. לא אמרתי לאשתי כלום אבל אשתי היא אישה חכמה מאוד והיא אמרה לי: 'אם לך זה חשוב אז אני אשתדל ללבוש נעליים עם עקבים'.

ראיתי שאשתי קצת מאוכזבת, היה נראה לי שהיא אומרת לעצמה: 'מה, אתה לא אוהב אותי איך שאני נראית? ככה אני וזהו, זו החבילה שלך, בחרת בי, וזו אני קטנה - זו המציאות'. הרגשתי שזו הייתה המריבה הראשונה השקטה שלנו בנושא הזה, מריבה בלי מילים כבר ב'שבע ברכות' שלנו! אני לא רוצה להאריך, אבל הייתי הולך עם אשתי וזה ממש היה מפריע לי. אפילו רבתי איתה כמה פעמים על זה שהיא תשים עקבים כשאנחנו יוצאים.

האמת, שמאוד כעסתי. לא כעסתי עליה, כעסתי על הוריי, למה הם לחצו אותי לקחת משהו שלא רציתי אפילו שהייתי בטוח שהם מתכוונים שיהיה לי טוב.

מצד אחד אמרתי לעצמי: 'מה אתה רוצה? יש לך פה כל טוב. אישה טובה, דירה יפה ומרווחת, משפחה טובה, מה אתה מחפש בעיות?! אבל מצד שני הרגש הזה הפריע לי.

ב"ה כפי שאמרתי לך אני נשוי כבר כעשר שנים, השם עוזר לי ולאט לאט זה פחות ופחות הפריע. מה שבאמת עזר לי לבסוף להתגבר על זה, זאת אשתי היקרה. היא הייתה כל כך טובה כלפיי וכ"כ רגישה כלפיי, כך שנהייתי מחובר אליה, מקושר אליה ואוהב אותה עד שעניין הגובה פשוט התפוגג ונעלם."

כתבתי את הסיפור הזה שהסתיים בטוב בס"ד, כי ישנם כל מיני מקרים שהורים, חברים, רבנים, לוחצים על הבחור או הבחורה לסגור, למרות שיש משהו שמפריע, משהו שמאוד משמעותי בעיניהם. למרות שהם מסתכלים על טובתם ולפעמים הם גם צודקים, אבל לפני שהם אומרים להמשיך הם צריכים לחשוב טוב טוב, כי לפעמים זה יכול להיות בדברים שיפריעו מאוד לזוגיות.

אז תעשו טובה, תהיו קשובים לצורך של הילדים שלכם מה הם רוצים? נכון שאתם בתור הורים צריכים להסתכל גם מסביב ומעבר, אבל תחשבו היטב לפני שאתם לוחצים את הילדים שלכם לסגור שידוך, גם אם זה נראה לכם השידוך הכי טוב שמתאים להם וטוב בשבילם.

כי אחרי זה זה משהו שהוא יכול לסחוב איתו לכל החיים וגם אם לכם זה נראה דבר שולי.

וכבר אמרו חז"ל בגמ' (קידושין מ"א): "אמר רב יהודה אמר רב אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו ורחמנא אמר (ויקרא י"ט, י"ח) ואהבת לרעך כמוך."

לכן תמיד כששואלים אותי מה הדבר הראשון שצריכים להרגיש בפגישה, אני אומר: אם יש לך משיכת הלב, כיף לך להסתכל עליה, לדבר איתה, לצחוק איתה – וכמובן גם הצד השני מרגיש כך – זה הדבר הראשון לפני הכול, אם יש את זה אפשר להמשיך הלאה ולבדוק.

חשוב לי להגיד, גם אם קרה והשם סיבב שכן התחתנתם עם מישהי או עם מישהו אפילו שבסוף משהו הפריע לכם. תמיד אפשר לטפל ולשפר דברים אבל לאחר מעשה לא לשכוח שיש מנהיג לבירה וגם הכול לטובה בהשגחה פרטית ומיוחדת.

הלכות הנהגות בין בני הזוג[יג]

פינת ההלכה

יחסי הורים ובני הזוג (ד)

א. על ההורים להתקשר לחתן ולכלכלה בחגים ובימי הולדת וכן שאינם מרגישים טוב ולאחל להם: חג שמח, מזל טוב או רפואה שלמה לפי העניין. טוב להעניק להם מתנה ביום הולדתם, מחווה זו תגרום לקרבה של החתן ולכלכלה אליכם, ותגרום להם הרגשה שהם רצויים וחשובים בעיניכם ושאתם חושבים עליהם (עמיתו לוי יעזר זוגיות הידבקות).

ב. כדאי להחמיא לחתן או לכלכלה מינימום פעם אחת בכל פעם שהינכם נפגשים איתם או כשהם מתארחים אצלכם או אתם אצלם, מחווה זו תגרום לקרבה שלהם אליכם (ס).

ג. בכל קושי שיש לכם מול החתן ולכלכלה התפללו לה' שיסיר את הקושי הזה מכם לטובה כגון: אם קשה לכם עם מידת הכעס שיש לחתן ולכלכלה התפללו לה' שיעזור להם להתגבר על מידה זו (ס).

ד. יש להשתדל להימנע מלומר ביקורת ודברי גנאי על החתן ולכלכלה ואף שלא בפניהם.

הסבר: כל ביקורת או הערה קלה יכולים לגרום להתלקחות של כעס ושנאה שלהם כלפיכם ויפגע בזוגיות שלהם.

ה. על ההורים להתייחס לכל הנכדים בצורה שווה ולא להעדיף נכד אחד על משנהו כגון: בהרעפת אהבה ומחמאות או בקניית מתנות לאחד על פני השני. הפליה עלולה ליצור קנאה ותחרות ביניהם ולתת הרגשה שהם לא מספיק רצויים ולגרום לכעס וריחוק של הוריהם כלפיכם (ס).

ו. חז"ל אמרו לנו שכלה וחמותה לא כל כך מסתדרות ביניהן (גמ' שבת טו, גמ' יצמות קיז). ולכן כל אחד מהם צריך לסגל התנהגויות מסוימות כדי למנוע חיכוכים ומריבות:

עצות ל"חמות"

ז. הקדמה: כדאי שהחמות תזכור כי כלתה הצעירה היא בסך הכל אשה טובה ואוהבת את בעלה (בנך), ועושה את הכי טוב שיכולה. הבית החדש שהולך ונבנה יש לו את הייחודיות שלו והוא אינו חייב להיות המודל של הבית שלך. כלתך זקוקה להערכתך, לעין טובה שלך למחמאות ולעידוד שלך. זכרי שאת ה"בוגרת האחראית" שהיית כבר בתפקיד של כלה, וביכולתך ליצור שינוי לטובה ביחסים שביניכן.

ח. להתעניין בשלום הכלה - ביום שישי כשבנך מתקשר לאחל לך "שבת שלום", תבקשי ממנו לשוחח איתה, תתענייני בקצרה איך עבר השבוע? ותאחלי לה "שבת שלום ומבורך" ואל תסתפקי בלהעביר לה דרישת שלום דרך בנך.

ט. החמות תכבד את כלתה ולא תעיר לה, כי זה מחליש אותה ופוגע בה. וגם אם החמות רגילה להעיר לבנותיה, מכל מקום אין היא יכולה לעשות כן כלפי כלתה.

י. כשהם באים לביקור קבלי אותה במאור פנים. תני לה את ההרגשה שאת שמחה לראותה, זה עושה לה טוב בלב. אם תוכלי תכניי כיבוד שאת יודעת שהיא אוהבת במיוחד, זה משמח מאוד.

יא. כשאתם באים אליהם לביקור, תחמאי לה על הבישולים, על הבית ובכלל. ואם הסתדר לך הביאי איתך מתנה כלשהיא.

יב. אל תפתיעו בביקורי פתע, תאמו מראש על מועד ביקור אך היו גמישים לגבי שינויים וביטולים. דוגמא ממעשה שהיה: מעשה באחד שהתחתן וגר קרוב להוריו, ההורים אהבו לבוא לבקרם והיו תמיד מתאמים מועד ביקור והיו מתקבלים במאור פנים.

פעם אחת הם החליטו לבוא לבקר מבלי להתקשר כי "בטוח" הם בבית, וכשהגיעו לבית בנם אשתו היתה צריכה לצאת ... והוא קיבל את פניהם בקוצר רוח מופנן, קיצר בדיבורו איתם והסתכל כל הזמן בשעון... ההורים נפגעו מאוד מקבלת הפנים הקרירה והיו בנתק זמן מה מבנם, עד שהחתן השני סיגר עליהם ואמר שכנראה ביקור הפתע של ההורים שיבש להם תוכניות חשובות אחרות וחבל.

יג. אל תשווי בין כלתך לבנותיך בהתנהגויות שונות, במעשים או בזוגיות שלהם. המנעי מלהשוות בין הכלות שלך כוון שהן שונות זו מזו, כל אחת והייחודיות שלה. האחת יותר נחמדה, והשנייה דואגת יותר ...

יד. קבלי את כלתך כמות שהיא, היא לא הולכת להשתנות, כזאת היא! ומה שהכי יעזור לקשר בינכן זה כאשר תצליחי לשמוח בה ולקבל אותה כמות שהיא.

הסבר: כאשר תקבלי אותה כמות שהיא זה יחסך ממך הרבה כוחות נפש ואנרגיות בניסיון שלך לשנותה. ואדרבא כשתנסה לשנותה זה רק יביא למריבות וחילוקים מיותרים.

טו. נאמר במשנה באבות (ב, ה): "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו", תנסה לשים את עצמך במקום כלתך שרצתה להתחתן עם בנך ללא שותפים וקיבלה ביחד איתו גם אותך [החמות] בעסקת חבילה שמנסה להכתיב לה את החיים, איך היית מגיבה?

טז. שלמה המלך ע"ה החכם מכל אדם כותב במשלי (כ, ט) "טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל". חשוב שהחמות תסתכל בעין טובה על כלתה דהיינו:

כשאנו מסתכלים על השני ומתמקדים במה שמפריע לנו, הדבר המפריע יגדל בעינינו עוד יותר, אבל אם נשים את עיקר הדגש על מה שטוב, על מה שאנחנו אוהבים ומעריכים בשני, נזכה להעצים את הטוב שבו, להרגיש אותו יותר ולהגדיל את האהבה, החיבור והשמחה בינינו.

יז. שלמה המלך, החכם מכל אדם אומר: "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" (משלי כז, יט).

כמו שהבעת הפנים משתקפת במים, כן "לב האדם לאדם" - אם ליבו טוב על חברו, ייטב ליבו של חברו כלפיו ולהיפך (מסכת דור שס).

אם אדם רואה פגם בחברו, משמע שיש בו את אותו הפגם כמאמר חז"ל: "כל הפוסל במומו פוסל" (גמ' קידושין ע). וכן הדין בין כלה לחמות, הרוצה שכלתה תקבל אותה בסבר פנים יפות, תתחשב בה, תעריך אותה, תכבד אותה - תנהג כך כלפי כלתה ואז תקבל בחזרה בכפל כפליים.

יח. מצות עשה מן התורה לדון לכף זכות שנאמר: "בצדק תשפוט את עמיתך" (ויקרא יט, טו).

ולכן תשתדל החמות לדון את כלתה לכף זכות שכלתה היא אשה טובה שרוצה להקים בית עם בנה ללא שותפים, שיהיה מסור רק אליה ולא לאשה נוספת קרי אימו(החמות).

מבצע לאברך ומתפלל "אמץ חייל" מי שייכול להתפלל ו\או ללמוד לזכות הזויילים שנלזזמים בזויות

ניתן לקבל שם של זייל כדי ללמוד ולהתפלל לזכותו לפנות ל: 03-3137668

מניין שחרית באשדוד בשעה 7:00 [קורבנות] בימים א-ו בבית כנסת הריב"ז רח' אור לציון 7

מנחה חצי שעה לפני השקיעה וערבית בסמוך

טל': 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com